

Analiza situatiei si tendintelor in ceea ce priveste impaduririle pe mari zone fizico-geografice

Ciprian PALAGHIANU
Florin CLINOVSCI

1.Introducere

Continua nevoie de lemn forțează societatea umană să-și reconsidere unele concepte în sensul găsirii unor soluții rapide și cu o reală aplicabilitate în ceea ce privește gestionarea resurselor forestiere. Instalarea artificială a vegetației forestiere, deși are încă imaginea afectată de asocierea cu efectele negative ale monoculturilor, este una din posibilele acțiuni din ansamblul de soluții menite să revitalizeze silvicultura globală.

Problema se pune ce înțelegem prin termenul de împăduriri. Este interesant acest fapt cu atât mai mult cu cât la simpozionul NEWFOR de la Freiburg din 2000 privind rolul împăduririlor în noul mileniu au fost identificate la nivel internațional peste 40 de accepțiuni distincte ale acestui termen. Cert este că oricare ar fi variantele atribuite acestui termen, toate se referă la ansamblul problemelor legate de instalarea vegetației forestiere pe cale artificială.

Consecința împăduririlor este adeseori, în afara cazului în care avem un ritm foarte ridicat al extragerilor, creșterea suprafeței pădurilor. Dar împăduririle determină o creștere reală a suprafeței împădurite sau sunt doar o mică formă de compensare a imenselor pierderi datorate exploatărilor sau calamităților naturale? Acest lucru depinde doar de măsurile luate la nivel regional, de politica forestieră a statelor, de direcția generală de dezvoltare și de realitățile socio-economice ale unei zone.

Trebuie menționat că la nivel internațional au apărut preocupări în vederea elaborării unor concepții unitare cu privire la împăduriri, menite să promoveze același gen de măsuri în toate zonele. Sunt foarte importante două reglementări la nivel internațional:

- cea de la Lisabona privind împădurirea terenurilor abandonate de agricultură sau a terenurilor fără vegetație forestieră dacă acest lucru va duce la beneficii economice, ecologice, sociale sau culturale;
- cea de la Kyoto, conform căreia ar trebui instalate noi păduri în vederea reducerii concentrației de CO₂ din atmosferă.

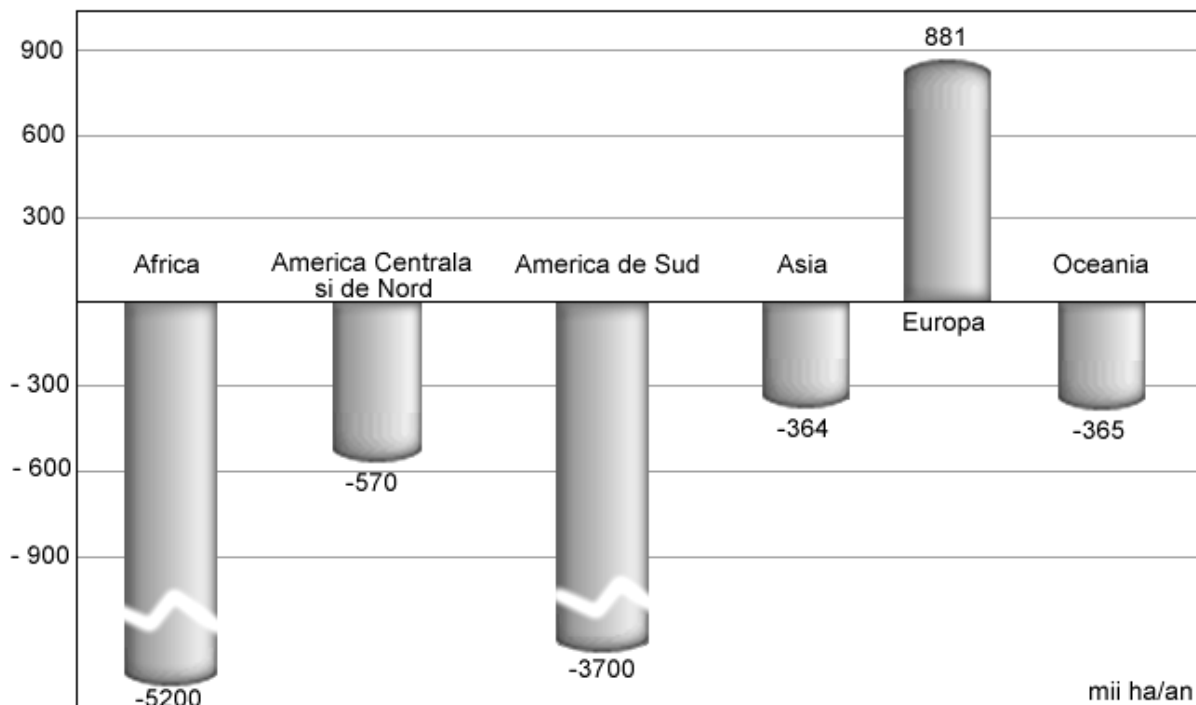
2.Dinamica suprafețelor împădurite pe mari zone geografice

Un foarte bun mijloc de analiză a politicii forestiere regionale sau la nivel de stat îl reprezintă studiul dinamicii suprafețelor ocupate cu păduri. Creșterea suprafeței ocupate de păduril - consecință firească a lucrărilor de împădurire sau din contra reducerea acesteia - consecință a unui ritm de exploatare prea activ, susținut parțial, în

unele cazuri și de calamități naturale oferă o imagine de ansamblu asupra strategiei de dezvoltare a unei zone.

Desigur, trebuie admis că uneori creșterea suprafeței pădurilor are loc și în mod natural ca o consecință a succesiunilor vegetației și a faptului că populația rurală, fiind în continuu regres, se eliberează numeroase suprafețe de presiunea agricolă. Acest proces este totuși lent și redus ca volum. Extinderea pădurilor trebuie să reprezinte un efort concertat al instituțiilor statului și al proprietarilor particulari de pădure.

Dinamica anuală a suprafeței ocupate cu păduri la nivelul continentelor este extrem de îngrijorătoare. Un singur continent, și anume Europa, înregistrează un spor anual al suprafeței împădurite.

Fig. 1 Dinamica anuală medie a suprafețelor ocupate de pădure 1990 -2000

Fig. 1 Annual average dynamics of forest land (1990 – 2000)

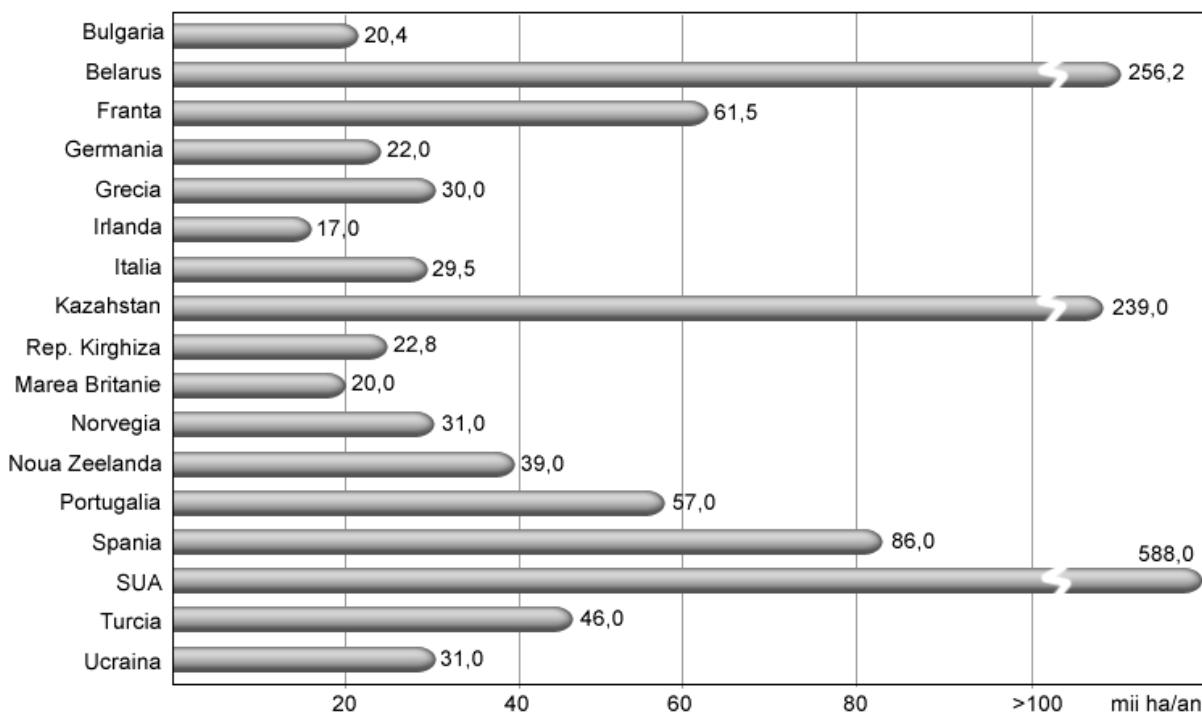
Europa are un spor de 881mii ha/an , adică o creștere procentuală de 0,08%. Țările cu o creștere importantă a suprafeței împădurite în ultimul deceniu sunt Spania, Franța, Portugalia, Turcia, Grecia și Italia. Țările mediteraneene au avut programe active de împădurire și de conversie a folosinței terenurilor neproductive în terenuri forestiere. Aceste programe nu s-au realizat doar în ultimul deceniu și majoritatea au început imediat după al doilea război mondial.

Astfel Spania, după 1945 până în prezent, a realizat împăduriri pe o suprafață de 4 milioane ha, ritmul acestora fiind mai alert în trecut (80-136 mii ha/an în perioada 1953-1977). Continuând cu aceeași idee, Franța, după 1945, a realizat împădurirea unei suprafețe de cca. 2,5 milioane ha.

De asemenea Bulgaria, Irlanda, Marea Britanie și Germania au avut programe de împăduriri importante. Federația Rusă, cu toate că realizează anual un volum mare de împăduriri, se confruntă cu o ușoară scădere a suprafeței împădurite datorită unui ritm de exploatare foarte activ.

Asia se confruntă cu un deficit anual redus de 364 mii ha/an, echivalent cu o reducere anuală de 0,07 % a suprafeței pădurilor. Asia cuprinde țări cu un deficit însemnat, cum ar fi: Indonezia, Malaiezia, Filipine, Tailanda dar sunt și țări cu un spor important. Astfel fostele republici sovietice cum ar fi: Belarus, Kazahstan, chiar și Ucraina, au avut ample programe de împădurire.

Japonia manifestă de asemenea preocupări în vederea extinderii pădurilor. În Asia se găsește și țara cu cea mai mare creștere anuală în suprafața împădurită: China - cu un ritm de creștere de 1,8 milioane ha/an.

Fig. 2 Creșterea anuală medie a suprafeței împădurite (1990-2000)

Fig. 2 Annual average growth of the forest land (1990-2000)

Oceania se confruntă și ea cu un ușor deficit, de 365 mii ha/an (o scădere anuală cu 0,18%), cauzat în principal de Australia și Papua Noua Guinee. În schimb Noua Zeelandă a realizat lucrări de împădurire masive. America de Nord și Centrală înregistrează o scădere anuală a suprafeței împădurite de 570 mii ha/an (echivalentă cu o scădere anuală de 0,10%). Această scădere este determinată de țări ale Americii Centrale ca: Mexic, Nicaragua, Guatemala, Honduras sau Panama ce exploatează anual suprafețe întinse de pădure. SUA, în schimb, manifestă un interes deosebit în creșterea suprafeței împădurite, înregistrând o creștere anuală de 588 mii ha/an. Canada nu prezintă modificări simțitoare ale suprafeței împădurite.

Ca și America Centrală, America de Sud este caracterizată de o preocupare deosebită în exploatarea pădurilor și nu în extinderea ei, rezultatul fiind o scădere anuală a suprafeței pădurilor cu 3,7 milioane ha (0,41%). Țări ca Brazilia sau Argentina sunt renumite pentru exploatările masive ce le întreprind. Brazilia este astfel țara cu ritmul cel mai alert de scădere a suprafeței împădurite, de 2,3 milioane ha/an.

Recordul negativ al scăderii suprafeței împădurite îl deține, dintre continente, Africa, cu un deficit anual de 5,2 milioane ha, adică o scădere anuală exprimată în procente de 0,78%. Țări ca Zambia, Zimbabwe, Sudan, Nigeria, Congo, Coasta de Fildeș sau Camerun își manifestă interesul doar în exploatarea masivă a pădurii.

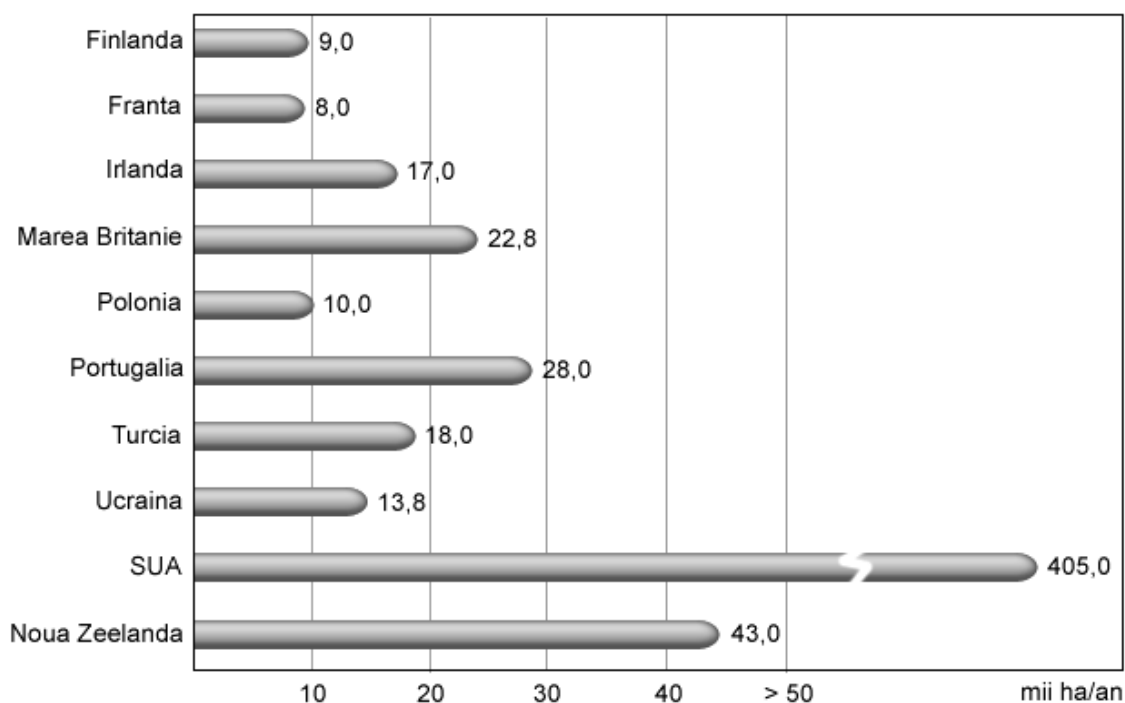
Situația prezentată mai sus ilustrează grăitor faptul că realitățile socio-economice dictează de cele mai multe ori politica forestieră a unui stat. Gradul ridicat de dezvoltare și maturitate economică permite unor state să degreveze parțial pădurile de rolul productiv atribuit, pe când în țările în curs de dezvoltare presiunea asupra pădurilor este imensă, pădurile fiind percepute doar ca resursă exploatabilă aducătoare de venituri rapide.

O altă preocupare legată de extinderea pădurilor ce se manifestă tot mai intens este cea legată de împădurirea terenurilor abandonate de agricultură. Se apreciază că între 1973 și 1988, în Europa, au fost abandonate de agricultură cca. 9 milioane ha de teren iar fenomenul s-a accentuat puternic în următorii ani. Pentru a stopa acest "declin rural" împădurirea terenurilor neproductive a apărut ca o soluție promițătoare.

Transferul acestor terenuri în sectorul forestier a fost chiar încurajat în Franța, Irlanda, Marea Britanie sau Portugalia prin apariția unor facilități și avantaje fiscale încurajatoare. În prezent se poate vorbi despre o tendință la nivel global de folosire a terenurilor neproductive în scopul extinderii vegetației forestiere conștientizându-se beneficiile ce se pot obține pe plan economic, ecologic și chiar social.

Un alt aspect interesant este reprezentat de plantațiile intensive cu rol exclusiv de producție. Cu toate că aceste culturi ocupă o suprafață redusă, ele furnizează importante cantități de lemn pe piață. Se constată chiar o tendință de creștere a procentului acestora, în scopul degrevării parțiale a pădurilor naturale de funcția de producție.

Extinderea suprafețelor forestiere este susținută și din motive de ordin ecologic, Protocolul de la Kyoto recomandând ample împăduriri în vederea diminuării concentrației de CO₂ din atmosferă.

Fig. 3 Împădurirea terenurilor cu alte folosințe – media anuală (1990-2000)
Fig. 3 Afforestation of other land – annual average (1990-2000)

3. Concluzii

Studiul dinamicii suprafeței ocupate cu păduri oferă o imagine de ansamblu cu privire la politica forestieră a unor regiuni. Faptul că Africa și America de Sud înregistrează împreună un deficit anual al suprafeței ocupate de pădure de aproape 9 milioane de ha este un lucru îngrijorător care dovedește încă o dată că realitățile socio-economice dictează de cele mai multe ori strategia de dezvoltare în domeniul forestier a unui stat.

Reversul pozitiv al medaliei este reprezentat de state dezvoltate, mature economic (Franța, Germania, Grecia, Norvegia, Portugalia, Spania, SUA etc.) ce își permit să degrezeze măcar parțial pădurile de rolul productiv atribuit, având un ritm activ de extindere a suprafețelor forestiere.

De asemenea "declinul rural" și abandonarea unor terenuri de către agricultură își găsește soluții în unele țări prin împădurirea terenurilor neproductive. Acest transfer al folosinței terenurilor este încurajat chiar prin facilități și avantaje fiscale.

După cum se vede ansamblul împăduririlor vine în întâmpinarea a numeroase probleme cu care se confruntă silvicultura la nivel mondial. Măsurile internaționale susțin în general împăduririle, nu ca principală formă de dezvoltare și evoluție în domeniul forestier, dar ca pe un instrument puternic și util aflat la îndemâna silvicultorilor menit să susțină progresul în acest domeniu.

References

- Duryea M. L. (2000). *Forest Regeneration Methods: Natural Regeneration, Direct Seeding and Planting*, Institute of Food and Agricultural Sciences, University of Florida
- Ezell A. W. (2003). *Seeding - A Forest Regeneration Alternative*, Mississippi State University Extension Service;
- Florescu, Gh. (1994). *Împăduriri*. Universitatea "Transilvania", Braşov ;
- Milescu, I., (1997). *Istoria Pădurilor*, Universitatea "Ştefan cel Mare", Suceava;
- Negruţiu, F, Abrudan, I.V., (2003). *Împăduriri. Culturi silvice de interes cinegetic*. Universitatea "Transilvania", Braşov;
- Palaghianu, C. (2004). *Sistem informatic utilizat in cercetarile dendrocronologice*. Analele Universitatii Stefan cel Mare Suceava - Sectiunea Silvicultura, 6 (1), 109-116.
- xxx, (2001). *Annual Report*, European Forest Institute.- www.efi.fi
- xxx, (1998). *FRA 2000: Terms and definitions*. FRA Working Paper No. 1. FAO -Rome. - www.fao.org/forestry/fo/fra/index.jsp
- xxx, (2000). *Forest Resources of Europe, CIS, North America, Australia, Japan and New Zealand – Global Forest Resources Assessment 2000*, FAO and UN/ECE Report, Geneva;
- xxx, (1994). *L'Europe et la foret*, EUROFOR, Bruxelles

Abstract

Present state and trend analysis of afforestation on large physical and geographical areas

In this paper the global dynamics of forest land is being examined. The analysis of this parameter reveals the main stream of the forest policy for the major regions and countries. The result shows that the forest development strategy of a state is being influenced by its social and economical realities. The economic developed countries manage to reduce the pressure on forest by afforestation of other use lands. Such countries offer fiscal and economic advantages for changing the use of the land to forest. But the states from Africa and South America are confronted with a decrease of 9 million ha. per year of the forest lands. That represents a challenge not just for the affected regions but for the entire globe.

Keywords: afforestation, forest land, forest policy

Asistent ing. Ciprian PALAGHIANU,
Universitatea "Ştefan cel Mare" Suceava
Facultatea de Silvicultură,
cpalaghianu@usv.ro

Conf. univ. dr. ing. Florin CLINOVSCI
Universitatea „Stefan cel Mare ” Suceava
Facultatea de Silvicultură
clinovsc@fim.usv.ro